



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

XIX. An priuetur, qui occidit, vel mutilat in Ecclesia, vel Cæmeterio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

dent, quia hi viarum grassatores ibi saepius aggre-
diuntur) negandum tamen sit; quia & textus de
4 grassatore in viis publicis, & itineribus frequen-
tis expresse loquitur (quae verba ad declarationem
delicti fuerunt apposita) & quia ly via publicum iter
denotat; quapropter qui itinera priuata, vel occultas
stratas obsidet, non videtur priuari immunitate Ec-
clesiastica, siquidem Pontifex solum excludit eos, qui
itinera frequentata, vel publicas stratas obsident, iux-
ta l. 1. Cod. quando liceat vni, vt supra dicebam. Vide
Farinacium in append. de immunit. cap. 2. num. 165. Am-
brofin. cap. 3. num. 5. Bonacinam de legibus, disput. 3.
quaest. 7. de immunit. Eccles. §. 4. num. 1. & Lezanam
verb. Immunitas, num. 9.

5 Ex dictis sequitur, tonsores monetarum, vel alios
sine armis, & violentia subripiantes, seu occulte, vel
in viis priuatis, aut etiam in viis publicis, at non
per insidias, sed quasi ex accidenti furantes, non
priuari immunitate Ecclesiae: quia non sunt publici
latrones, nec dicuntur obsidisse vias frequentatas,
iuxta cit. capit. inter alia, l. 1. Cod. ne liceat vnic. sine
iudic. sibi ins dicere, & cit. Constitut. Gregorij XIV.
& tradunt Decianus, Ambrosin. Farinacius, & Pere-
grinus in locis supra cit. quamvis Couarr. cit. num. 14.
6 Suarez cap. 12. num. 4. & Filliucius num. 152. putent
contrarium consuetudine ex parte receptum esse de
eo, qui in priuatis viis, aut alibi per insidias aggedi-
tur, & furatur. Vide quae dicebam dub. 18. num. 7.

DUBITATIO XIX.

An priuatur, qui occidit, vel mutilat in Eccle-
sia, vel Cameterio.

SECTIO I.

Dubitationis Resolutio.

SUMMARIUM.

- 1 Occidens, vel mutilans in Ecclesia, vel Camete-
rio non gaudet immunitate: nam ly Et in textu,
stat pro Vel.
- 2 Delinquens in Ecclesia indignus est immunitate Ec-
clesiae.
- 3 Frustra legis auxilium inuocat, qui legem contemnit.
- 4 Puniri quis debet in eo, in quo deliquit.
- 5 Mutilator est qui abscondit membrum, non qui vulne-
rat debilitando membrum, & abscondit membrum,
cuius officio corpus mouetur, & iuuatur.
- 6 Digni, dentes, & huiusmodi multa non sunt membrum,
sed potius partes membri.
- 7 An qui aliud delictum graue, licet non exceptum com-
mittit in Ecclesia, gaudeat immunitate: sunt Au-
ctores grauissimi pro vtraque sententia.
- 8 Tenentes partem negatiuam quod non gaudeant immu-
nitate ceteri delinquentes in Ecclesia, arguunt à
maioritate rationis.
- 9 Opinio in contrarium, quod ceteri delinquentes in
casibus non exceptis, in sententia Auctoris est pro-
babilior.
- 10 Delinquentis in Ecclesia ratione loci commissi delicti
est puniendus à iudice Ecclesiastico, vel consulto
prius Romano Pontifice potest tradi Curia seculari,
si delictum sit atrocissimum.
- 11 Diuersum est aliquid potuisse iuste fieri, & factum non
esse.
- 12 In panis, et in censuris, & irregularitatibus non vale,

argumentum à paritate, quin neque à maiori-
tate rationis.

- 13 Homicidium, & mutilatio non solum exempli causa,
sed tanquam materia integre prohibita, non gaudet
immunitate.
- 14 Homicidium, & mutilatio commissae in vna Eccle-
sia, etiam non consecrata, priuant immunitate
etiam in ceteris Ecclesiis, secundum probabiliorem.
- 15 Qui offendit vnam Ecclesiam, offendit omnes, cum
Ecclesia sit vna per totum Orbem diffusa.
- 16 Reus aliorum criminum in Ecclesia commissorum, pra-
sertim si rationem sacrilegij habeant, ratione loci
commissi delicti, potest puniri à Iudice Ecclesiasti-
co, vel consulto Romano Pontifice Iudici seculari
est remittendus.
- 17 Sacrilegium est delictum mixti fori.
- 18 Committens in Ecclesia leuia delicta gaudet immu-
nitate.
- 19 Qui mutilat, vel occidit in Ecclesia non potest
capi ob alia delicta in Ecclesia, nisi simul capiat
ob delictum mutilationis, vel homicidij nondum
castigatum.

Suppono cum communi Doctorum sententia, quae
sequitur Clarus §. fin. quaest. 30. num. 13. vers. item
quarto, Farinac. quaest. 28. num. 53. & Peregrin. capite 5.
num. 14. quod licet Gregorius XIV. in sua Constitu-
tione dicat: Qui homicidia, & mutilationes membro-
rum in Ecclesia, vel Cameterio committere non veni-
unt, immunitate non gaudere, vtendo coniunctio-
ne illa Et; quod etiam habetur in capite fin. de immu-
nit. qua denotari videtur, vtrumque requiri, vt
quis immunitate priuetur: Contrarium tamen di-
cendum sit, sufficere scilicet ad hoc, occidere, vel
mutilare in Ecclesia, quia sic est praxis totius Ec-
clesiae: tum quia alioquin occidens, sed non muti-
lans in Ecclesia, gauderet immunitate Ecclesiae, quod
minimè dicendum videtur: tum quia mirum non est,
quod ly Et, sumatur disiunctiue pro ly vel, vt dicam
cap. 19. dub. 77. Hoc supposito.

Respondetur affirmatiue, cit. capite fin. de immunit.
Eccles. & cit. Constitutione Gregorij XIV. & docent
communiter Doctores, & merito, quia (vt dicitur
in cit. cap. inter alia, & c. id Episcopus, 17. quaest. 7.)
delinquens in Ecclesia, indignus est immunitate Ec-
clesiae: tum quia (vt dicitur in capite frustra, de vsu-
ris, & in l. auxilium, §. in delictis, de minoribus,) fru-
stra legis auxilium inuocat, qui legem contemnit: 3
tum quia puniri quis debet in eo, in quo deliquit,
& sic, si deliquit in Ecclesia, puniri debet priuatione
Ecclesiae, sicut & puniri à superiore Ecclesia: quia
deliquit in Ecclesia.

Est autem mutilator (vt dicitur in tractatu de
irregularitate) qui abscondit membrum, non qui
vulnerando debilitat membrum (cum aliud sit vul-
nerare & debilitare membrum, & aliud mutilare
membrum.) Et qui abscondit propriè membrum,
cuius scilicet officio corpus mouetur, & iuuatur,
vt sunt oculi, pedes, manus, lingua, mandibula,
&c. non sic digiti, & dentes, qui non sunt mem-
brum, sed potius partes membri: membrum enim
propriè est pars illa corporis, quae proprium ha-
bet officium distinctum ab aliis partibus, Bartol.
l. 2. ff. de publicis iudic. Nauar. cap. 27. numero 20.
Couarr. in Clement. si furiosus, part. 3. Molin. tom. 4.
disputat. 69. numero 2. Auila de censuris, part. 7.
disputat. 5. sect. 2. dubitat. 1. Suarez de cens. disput. 44.
sect. 2. numero 6. Toletanus lib. 1. cap. 71. Filliucius
tractat. 29. cap. 9. numero 235. & Reginaldus lib. 3. l.
num. 91. contra Caetanum 2. 2. quaest. 68. art. 5. Sotum
de iust. & iur. lib. 5. quaest. 2. art. 1. & alios, qui
tenent, membrum propriè illud esse, quod habet offi-
cium

cium diffunctum, vel coniunctum cum aliis membris, ut est digitus secundum ipsos: quapropter secundum nostram sententiam digitus, quamvis pollex, vel index, non est propriè membrum, sicut nec dentes, ungues, testes, barba, capilli, digitorum articuli, nares, pars carnis, copia sanguinis, vel auriculae, id est cartilago illa externa; quæ tuetur aurem, & ornat faciem. Idem dico de mammillis maris, cum non habeant actum proprium, & particularem, sed potius videantur inferuire ad ornatu hominis; oculus autem, manus, pes, auris, lingua, membrum virile sunt propriè membra, quia habent particulares actus distinctos ab aliis membris. Idem dico de mammillis femellæ, eo quod habeant proprium actum, & officium distinctum à cæteris membris, ut bene Vgolinus de irregulari, capite 4. §. 5. Molin. numero 6. Sayr. lib. 6. cap. 15. num. 18. Reginal. num. 91. quamvis Baldus, Couar. & alij existimant, mammillam feminae non esse propriè membrum: & Cepolla apud Giurbani conf. 40. num. 6. putet, nec linguam similiter esse propriè membrum.

7 Dices: ergo & immunitate priuatur quicumque in Ecclesia, vel Cameterio aliud delictum graue (quamvis non exceptum) committit; cum & hic sit eadem ratio decidendi.

Respondetur, quod quamvis Abb. in cap. immunitatem, extra de immunit. Eccles. Clarus §. fin. quest. 30. num. 13. Angelus de Castro inter consilia Pauli patris, consil. 48. lib. 2. Petrus Gregor. lib. 33. cap. 22. num. 6. Nauar. cap. 26. num. 20. Couar. 2. variat. cap. 20. numero 15. Decianus lib. 6. cap. 28. num. 7. Suar. lib. 3. de reuerentia debita locis sacris, ap. 11. num. 6. Farinac. de carceribus, quest. 27. num. 53. Gutierrez pract. 99. Civil. lib. 3. quest. 1. num. 17. Raphaël de la Torre in 2. 2. tom. 2. quest. 99. art. 3. disput. 7. Reginald. in prax. tom. 1. lib. 9. cap. 26. num. 38. in fin. Tanner. in 2. 2. disput. 5. quest. 8. dub. 1. num. 16. Sarpus de iure Aylorum, cap. 5. fol. 49. Graff. tom. 1. lib. 3. conf. unic. num. 10. & seqq. de immunit. Eccles. Portell. vers. Eccles. immunitas, numero 15. Gambacurta lib. 5. cap. 18. Villadieg. in Polit. cap. 3. num. 206. Barbosa in collectan. tom. 1. lib. 3. tit. 49. cap. 10. num. 4. Ioan. de Henia in Curia Philipp. part. 3. §. 12. num. 20. Zipæus in iure nouo Can. lib. 3. de immunit. Eccles. num. 10. Bobadilla Polit. lib. 2. cap. 4. num. 24. Cutellius de immunit. Eccles. lib. 1. quest. 2. & alij affirmant propter eandem rationem supradictas, & quia non videtur credibile, quod Pontifex voluerit immunitatem denegari vulneranti in Ecclesia, & illam concedere moechanti, adulteranti, stupranti, simoniam committenti, vel falsam pecuniam eudenti, &c. in eadem. Vnde, inquit ipsi, dicendum est, quod Pontifex homicidium, & vulnerationem apposuerit exempli causa ex eo, quod homicidium, & mutilatio frequentius in Ecclesia contingant, sub ipsis tamen cætera delicta grauia sacrilegia comprehenderit. Tamen probabilius negatur, quia priuatio immunitatis est poena, & in præiudicium Ecclesiæ, & sic non extendenda vltra verba legis, id est, ad alia delicta grauia in Ecclesia commissa præter homicidium, & mutilationem, cum de solis illis cit. cap. fin. & citata Constitutio Gregorij XIV. loquantur, licet talis delinquens sit puniendus à Iudice Ecclesiastico, ratione loci, in quo delictum commissit, vel consulto prius Romano Pontifice possit tradi Curia seculari, si delictum sit atrocissimum. Confirmatur, quia Sacra Congregatio Immunitatis 18. Martij 1631. apud Barbosam in Collectan. Bullar. verb. Immunitas, declarauit, quod immunitate gaudeat furans in Ecclesia: ergo, &c. Atque ita docent Farinac. in append. de immunit. cap. 16. num. 208. & in decis. consil. 76. numero 7. & 9. Gratian. in discept. forens. tom. 2. cap. 380. n. 29. Boerius decis. 109. num. 3. Genuens. in prax. cap. 22.

num. 8. Peregrin. in tract. de immunit. Eccles. capite 6. num. 23. & cap. 12. quest. 15. Riccius part. 5. collect. 1792. (vbi sentit, quod per Constitutionem Gregorij XIV. correctum sit cap. fin. de immunit. Ecclesia.) Megalius 3. part. lib. 4. cap. 2. quest. 1. num. 15. Scortia Epi. 153. Theor. 385. Diana 1. part. tract. 1. resol. 2. & 39. Bonacina disput. 3. quest. 7. de immunit. §. 5. num. 12. & alij passim contra Nauarrum, Couarruu. & alios Doctores supra citatos; & præterea contra Sanchez in selectis disput. 44. num. 52. vbi subdit, quod qui delinquit in Ecclesia, neque gaudeat immunitate quoad alia delicta extra Ecclesiam commissa: qua de re tamen vide quæ dicuntur infra dubit. 22. & dubia. 24. sect. 22. in fin.

Vnde neque obstat opposita: non enim obstat 11 primum; quia licet ratio decidendi æquè procedat in aliis casibus grauib, hinc tamen solum sequitur, quod in aliis casibus grauib iuste idem constitui poterit, non tamen quod de facto constitutum sit. 12 Vnde ortum est illud dictum, quod in penis, ut in censuris, irregularitate, &c. non valeat argumentum à paritate, quin neque à maioritate rationis.

Neque obstat secundum, quia alia crimina grauia 13 Pontifex non excludit: nam ita frequentiora non sunt.

Neque obstat tertium, quod scilicet homicidium, 14 & mutilationem exempli causa tantum apposuerit: apposuit enim verè, tanquam materiam integrè prohibitam, ut colligitur ex dictis.

Probabilius itaque est, quod tantum homicidium, & mutilatio commissa in Ecclesia priuent immunitate, quamvis hæc ita priuent, ut non solum in Ecclesia, in qua quis alterutrum eorum delictorum commisit, tutus non sit, sed nec etiam in aliis Ecclesiis, ad quas confugit, quia adhuc verum est talem perpetrasse delictum homicidij, vel mutilationis in Ecclesia, præsertim quia immunitas, qua sic delinquens 15 priuatur, est eadem in omnibus, & qui offendit vnam Ecclesiam offendit omnes, cum Ecclesia sit vna per totum orbem, sicuti ex communi sententia Doctorum contra Syluestrum verb. Immunitas, §. 3. & quosdam alios docent Couar. 2. variat. cap. 20. num. 15. Sanchez tom. 2. consil. moral. lib. 6. cap. 1. dub. 7. num. 16. Lezana verb. Imm. n. 1. Eccles. num. 11. Azor 2. part. lib. 9. cap. 9. quest. 9. Anastas. Germon de sac. immunit. lib. 3. cap. 16. num. 80. Clarus pract. lib. 5. §. fin. quest. 30. Reinig. Gonny sententia 11. num. 2. Tolofanus decis. 421. Decian. lib. 6. cap. 28. num. 8. & 10. Ambrosin. de immunit. cap. 5. num. 3. Farinac. de carceribus, quest. 28. num. 59. & in append. de immunit. cap. 16. num. 219. Scortia theor. 385. Bonacina disput. 3. quest. 7. de immunit. §. 4. num. 7. Cutellius de immunit. Eccles. lib. 1. quest. 3. num. fin. Mar. Italia lib. 1. cap. 5. §. 1. numero 20. Peregrin. cap. 6. num. 19. & Filliuc. tractat. 15. cap. 6. quest. 8. num. 152. qui rectè subdunt, id verum esse etiam si prædicta delicta commissa fuerint in Ecclesia non consecrata, quia si sic delinquens non gaudet priuilegio Ecclesiæ consecratae, multò magis non gaudebit priuilegio Ecclesiæ non consecratae. Vide Doctores supra citat. præcipuè Farinacium in append. cit. cap. 16. num. 228. & Marium Italiam §. 3. num. 25. & 26.

Aduerte tamen hic, quod ob alia crimina etiam 16 in Ecclesia commissa (præsertim si rationem sacrilegij habeant) ratione loci, in quo sunt commissa, possit delinquens à Iudice Ecclesiastico puniri, vel à Pontifice impetrari, quod iste; non obstante immunitate delinquentem Iudici seculari puniendum remittat, ut supra dicebamus, & hoc Pontifex libenter concedit, ut aduertit Farinacius citat. cap. 16. Vide quæ dicuntur infra dubit. 24. sect. 8. & dubit. 39. in fin. Vnde sequitur etiam, quod & ob crimen in Ecclesia

Ecclesia commissura in eo casu, in quo debeat delinquens seculari iudici plectendus remitti, quia immunitate non gaudet, possit à Iudice Ecclesiastico puniri ratione sacrilegij (vt dicebam) ratione cuius, cum sit mixti fori, Ecclesiasticus etiam Iudex competens factus est, vt consentit etiam Cutellius lib. 1. c. 1. quest. 12. num. 23.

- 17 Aduerte secundò, quod etiam stando in opinione contraria, in terminis iuris communis, nedum
18 in terminis Constitutionis Gregorij XI V. (quidquid in contrarium dicat Sarpus de iure Asylorum capite 5. fol. 43.) immunitate Ecclesiæ gaudeat is, qui in Ecclesia leuia tantum delicta committit: Atque ita docent Hostiensis, & Abbas in cap. fin. idem Abbas in cap. inter alia, Henricus Boëchius in cap. Ecclesiæ, de immunit. Eccles. Paulus de Castro lib. 2. c. 1. 459. (vbi dicit esse communem) Couarr. lib. 2. v. riar. cap. 20. num. 15. Farinac. de carceribus, quest. 28. num. 63. Suarez de relig. tom. 1. lib. 3. cap. 11. num. 6. Sanchez in opusc. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. num. 15. Peregrinus de immunit. cap. 6. num. 29. Villalob. in sum. tom. 2. tract. 39. diff. 5. num. 6 vbi citat Panormitanum, & Suarez de Paz. Item Fagundez præ. epi. 2. lib. 4. cap. 4. num. 48. Perficus de offi. Sacerd. lib. 1. cap. 9. dub. 15. num. 108. Raphael de la Torre tom. 2. in 1. 2. S. To. quest. 59. art. 3. d. ff. 7. C. hartarius decis. crim. 74. num. 6 & alij passim communiter.

Aduerte tertio, quod qui mutilauit, vel occidit in Ecclesia, non possit ob alia delicta capi in Ecclesia, nisi simul capiatur ob delictum mutilationis, vel homicidij, nondum punitum: ita contra Ambrosinum cap. 5. num. 10. Decianum, & alios apud Farinacium, de car. crib. q. 1. 28. n. m. 64. & in apper. d. cap. 16. num. 212. docent Couar. Boërius, & alij, quos citat Gutierrez lib. 3. præli. quest. 1. num. 18. ratio pro nunc breuiter est, quia ob alia delicta non datur facultas extrahendi, & verba sunt formaliter accipienda, vt in simili dicam de hæretico. Vide quæ dicebantur dub. 10. sect. 4. & quæ dicentur cap. 22. & dub. 24. sect. 22.

SECTIO II.

An priuatur, qui vulnerat in Ecclesia?

SVMMARIVM.

- 1 Vulnerans in Ecclesia vulnere non lethali, quamvis cum magna sanguinis effusione, non priuatur immunitate.
- 2 Vulnerare etiam cum magna sanguinis effusione, non est mutilare, nec occidere, & solum mutilanti, & occidenti pœna priuationis immunitatis infligitur.
- 3 Inferens frigida in faciem alicuius in Ecclesia, gaudet Ecclesiæ immunitate, non obstante delicti atrocitate.
- 4 Reus per vim intrans in Ecclesiam cum satellitibus, à quibus ducitur, si vt se eximat ab eorum manibus illi: eos vulneret cum magna sanguinis effusione, gaudet immunitate.
- 5 Reus ob delictum lise maiestatis in primo genere tantum priuatur immunitate: at offendens Berrarios non committit in primo genere.
- 6 Reus, qui captus à satellitibus in Ecclesia eos vulnerat, peccat quidem vulnerando, sed non peccat confugiendo ad Ecclesiam.
- 7 Ius naturæ dicitur fugam, quando imminet periculum graue.
- 8 Reus ad euitandum graue periculum contra Principis voluntatem licite fugere potest à carcere, quin & carcerem infringere.

9 Reus, qui trahit satellites secum, & non trahitur à satellitibus, non dicitur esse in posse ipsorum, sed verè confugit ad Ecclesiam.

10 Iura generaliter sine distinctione loquuntur de confugientibus.

11 Immunitate priuatur, qui vulnerat in Ecclesia lethali, licet sic vulneratus moriatur ex ra Ecclesiæ, gaudet autem immunitate, qui mutilat, vel occidit ex ra Ecclesiæ, si passus se recipiat in Ecclesia, ibique moriatur.

EX dictis sequitur primò, quòd immunitate non priuatur, qui in Ecclesia vulnerat vulnere, ex quo mors non sequatur, quamvis sic cum magna sanguinis effusione, quia vulnerare, etiam cum magna sanguinis effusione, non est mutilare, nec occidere; & solum mutilanti, & occidenti, ex c. fin. de immunit. & maxime ex Constitutione Gregorij XIV. pœna priuationis immunitatis infligitur. Atque ita contra Tufclum verb. Immunitas, conclus. 59. Mar. Italiam lib. 1. cap. 5. §. 3. num. 18. & quosdam alios docent Farinac. in append. de immunit. cap. 16. num. 227. Boërius decis. 109. num. 3. Barbosa in collectan. tom. 1. lib. 3. c. 4. cap. 10. num. 10. Lezana verb. immunitas, num. 11. Diana part. 1. tract. 1. resol. 9 & 11. Palaus tom. 2. tract. 11. disput. vnic. punct. 6. num. 10. & Hartarius decis. crimin. 74. Quapropter Sacra Congregatio Episcoporum die 16. Nouembris 1618. teste Barbosa de iure Ecclesiastico lib. 1. cap. 3. declarauit, quod inferens sfrigida in faciem alicuius in Ecclesia, Ecclesiæ immunitate gaudeat, non obstante, quod tale delictum sit graue, & atrox, vt recte notarunt Menochius de arbit. iudic. cas. 263. num. 27 & Pacianus consil. 92. num. 2. Vide quæ dicentur infra dub. 24. per totam.

Hinc contra Gambacurtam lib. 4. cap. 18. num. 6. Villadieg. in Polit. p. 3. num. 206. & Cutellium de immunit. Eccles. lib. 2. quest. 13. dicendum est, quod si reus iam vicinus Ecclesiæ cum ipso satellite per vim intrat in Ecclesiam; & vt se de illius manibus eximat, eundem cum magna sanguinis effusione vulnerat, immunitate Ecclesiæ non priuatur, vt in terminis docet Farinacius vbi supra, & Diana cit. tract. 1. resol. 13. Vide d. b. 10. sect. 7. & dub. 33.

Obiicies ex Cutellio loco cit. reus in tali casu committit in ministrum Principis: ergo immunitate Ecclesiæ non gaudet.

Respondetur: nego consequentiam, quia vt reus non gaudeat immunitate Ecclesiæ, requiritur, quod committat in personam Principis, vt infra dub. 23. sect. 4. dicitur.

Instabis ex eodem Cutellio: non obedit Principi, cui vt subditus obedire debet, ex D. Paulo ad Roman. cap. 13. & ex multis iuribus: ergo.

Respondetur: transeat antecedens: at nondum probatum est, quod reus ob tale delictum immunitate Ecclesiæ priuatur. Accedit, quod licet peccet in Ecclesia ministrum iustitiæ vulnerando, non tamen peccat ad Ecclesiam fugiendo, contra Principis voluntatem, quia ad hoc præualet ius naturæ, quando quidem dicitur fugam, quando imminet periculum graue: vnde & ad hunc finem licet etiam contra Principis voluntatem potest à carcere fugere, quin & carcerem infringere, neque per hoc omnia perturbantur, vt infert Cutellius, quia id est solum in tali casu, & valde per accidens, & si accidat, sibi impudent ministri iustitiæ, cum non dicant cautius agere.

Virgebis ex eodem Cutellio: est in posse, seu manu satellitis: ergo immunitate Ecclesiæ gaudere non debet, cum sic non liber confugiat, seu se recipiat ad Ecclesiam.

Respondetur: nego consequentiam, quia cum non trahatur à satellite per Ecclesiam, sed ipse trahat satellitem

farelitem ad Ecclesiam, verè confugit, & se recipit ad Ecclesiam: & ex ex alio capite iura generaliter sine distinctione loquuntur de confugiente: quare cum illa non distinguant, nec nos distinguere debemus, præsertim in præiudicium immunitatis, quæ ut fauorabilis, est amplianda, & in ampliacionem poenarum, quæ ut odiosa, sunt restringendæ. Vide omnino loca supra cit.

Cæterum concedo, quod immunitate priuatur, qui vulnerat in Ecclesia lethali, licet sic vulneratus extra Ecclesiam moriatur, quia tale homicidium censetur factum in Ecclesia; quapropter e contra immunitate non priuabitur, qui mutilat, vel occidit extra Ecclesiam, si passus se recipiat in Ecclesiam, ibique moriatur, quia delictum factum fuit extra Ecclesiam.

SECTIO III.

An priuatur, qui cum armis confugit ad Ecclesiam?

SUMMARIVM.

- 1 Confugiens ad Ecclesiam cum armis prohibitis, non priuatur immunitate.
- 2 Confugiens ad Ecclesiam cum armis prohibitis, licet Ecclesiam offendat, & poenam capitalem mereatur, gaudet immunitate.
- 3 Gestans in Statu Ecclesia breuiora ignis tormenta, committit crimen læsæ maiestatis.
- 4 Gestans talia arma in Hispaniarum Regnis committit crimen prodicionis pragmaticali lege.
- 5 Gestans talia arma non committit crimen læsæ maiestatis in personam Principis, neque est propriè, & strictè proditor, quod requiritur, ut immunitate priuatur.
- 6 Gestans arma prohibita in Ecclesia si gaudere non debeat in nonnullorum sententia immunitate, debet delationi prohibita armorum esse annexa poena mortis.
- 7 Arma reo in Ecclesia auferri quidem debent propter rixas vitandas, & propter bonum publicum, & reuerentiam debitam loco sacro, non tamen per Iudicem sæcularem, sed per Iudicem Ecclesiasticum.
- 8 Iudicibus laicis expressè prohibetur Iurisdictionem aliquam in Ecclesia exercere.
- 9 Ecclesia est de Territorio Episcopi, & extra Territorium ius dicenti citum a subditis non patetur.

Sequitur secundò, quod nec immunitate priuatur, qui ad Ecclesiam cum armis, etiam prohibitis confugit, quia nec hoc est mutilare, vel occidere.

Neque obstat, quod qui ad Ecclesiam cum armis, præcipuè prohibitis, confugit, Ecclesiam offendat, & poenam capitalem mereatur. Nam (ut supra dicebam) non propter quamcumque offensionem factam in Ecclesia priuatur quis immunitate Ecclesiæ, sed solum propter occisionem, vel mutilationem factam in illa. Vnde potius sequitur, quod aliis delictis delinquenti in illa tacite priuilegium immunitatis concedatur.

Neque obstat secundò, quod qui gestat arma prohibita, committat crimen læsæ Maiestatis, ut in statu Ecclesiæ, vbi à Pio IV. & V. in Bulla, quæ incipit: *Vices eius*, breuiora ignis tormenta sub poena talis criminis gestari prohibentur; vel quod committat crimen prodicionis, ut in Hispania, vbi pragmati-

cali lege talia arma sub poena criminis proditoris gestari interduntur: nam per hoc talis non committit crimen læsæ Maiestatis in personam Principis, nec est propriè, & strictè proditor: quod requiritur, ut immunitate priuatur, sicuti dicam infra dub. 20. sect. 5. & dub. 23. sect. 4. & seqq.

Atque ita docent Farinac. in append. de immunit. cap. 16. num. 247. Ambrosin. de immunit. cap. 5. num. 5. Peregrinus de immunit. cap. 12. num. 11. Diana part. 1. tract. 1. resol. 17. & part. 6. tract. 1. resol. 8. (vbi ait, sic determinasse sacram Episcoporum Congregationem in vna Salernitana, die 30. Septembris 1616.) Guazzinus tom. 1. de iur. 1. cap. 29. num. 7. Sperell. decis. 46. num. 15. & seqq. contra Couarr. 2. variat. cap. 20. num. 18. vers. 36. Rebuffum in Constit. Gillic. tom. 2. tit. de immunit. Eccles. gl. 1. num. 28. Villadieg. in Polit. cap. 3. num. 244. Sarpum de iure Asylorum, fol. 43. Cutellium de immunit. Eccles. lib. 1. quest. 17. & Decianum lib. 6. cap. 26. num. 10. & lib. 8. cap. 3. num. 30. & 51. qui contrarium docent ex l. si seruus, Cod. de his, qui ad Eccles. confug. ad quorum tamen fundamentum patet ex dictis.

At esto ipsorum opinio probabilis sit (quod facile tamen non concesserim) intelligi tamen illa debet non de armorum delatione quacumque, sed solum de illa, cui capitalis poena annexa est, ut si deferat verbi gratia sclopettones, seu archibuzettos, sicuti notauit præter alios Farinac. de carceribus, quest. 28. num. 66. & etiam ipse Cutellius locis supra citatis, & merito, quia solum hæc digna est, cui priuatio immunitatis iniungatur, cum (ut supra dub. 19. in fin. dicebatur) qui in Ecclesia committit delictum non graue, sed leue, immunitate certò non priuatur. Cæterum in nostra sententia, quæ multò probabilior est, & amplectenda, arma reo in Ecclesia auferri quidem debent propter rixas vitandas & propter bonum publicum, & reuerentiam debitam loco sacro; non tamen per Iudicem sæcularem, sed per Iudicem Ecclesiasticum, qui iurisdictionem ibi exercere potest; & quem delinquens, Ecclesiam offendendo, offendit, quandoquidem in cap. 1. extra de immunit. Eccles. & cap. 2. eod. tit. in 6. expressè prohibetur Iudicibus laicis iurisdictionem aliquam in Ecclesia exercere, & merito, cum Ecclesia sit de territorio Episcopi, & extra territorium ius dicenti etiam à subditis non patetur, cap. 2. de constitut. in 6. & l. 21. cum 9 gl. ff. de iurisd. omnium Iudicum. Atque ita determinauit Sacra Congregatio Immunitatis, die 24. Iulij, 1634. & docent Farinac. cit. cap. 16. num. 248. Diana cit. resol. 17. in fin. & resol. 8. Maranta in controuers. iur. part. 2. respons. 37. num. 1. Zambellus in Repert. moral. vers. Ecclesia quoad eius immunitatem, num. 9. Nouarius in sum. Bullar. tit. de immunit. num. 6. Palaus tom. 2. tract. 11. disput. vnic. punct. 9. num. 10. & Ciarlinius controuers. forens. cap. 10. num. 16. contra Sanchez in opuscul. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 14. Villalob. in sum. tomo 2. tract. 34. diff. 5. num. 11. Ioannem de Hevia in Curia Philipp. part. 3. §. 12. num. 26. Sarpum de iur. Asyl. c. 5. fol. 43. & Naldum verb. Ecclesia, num. 5. Vide etiam infra dub. 24. sect. 8. & dub. 30. An autem talis, & alius similis reus è loco sacro eiici debeat, si ex postfacto, non iam ad refugium, sed ad perpetuam receptionem, ac asylum loco abutatur? Vide quæ dicebam supra dub. 11. sect. 6. in fine.

SECTIO IV.

An priuatur qui mutilat, vel occidit in Ecclesia quomodocumque?

SUMMARIUM.

1. & 2. *Mutilans, seu occidens in Ecclesia, siue sub spe immunitatis, siue sine tali spe, item siue prae-meditatè, siue ex proposito, sed ex subita ira, & occasione, & prouocatus, priuatur immunitate; se-cus si per modum defensionis, cum moderamine in-culpata tutela.*
3. *Mutilantes, seu occidentes in Ecclesia, si ex subita ira & occasione, & prouocati, in sententia pluri-morum gaudent immunitate.*
4. *Decisio summi Pontificis quod non gaudeant immu-nitate occidentes, & mutilantes in Ecclesia, est ge-neralis, & fundata præcipue in ratione quadam communi.*
5. *Quotiescumque duplex est causa mouens ad aliquam dispositionem faciendam, cessante una, si altera perseueret, non cessat dispositio.*
6. *Immunitate eodem modo priuantur mutilantes, & occidentes in Ecclesia, quo priuantur publici la-trones, & sic non requiritur, quod sub spe immu-nitatis.*
7. *Delicti excusationes quoad penam, speciem delicti quoad immunitatem, vel quoad forum, vel quoad aliud non mutant.*
8. *Diuersa sunt ex circumstantiis delictum effici leuius, ut poena temperari debeat, & delictum ex una in aliam speciem transire, vel unam qualitatem amitte-re.*
9. *Delictum homicidij, aut mutilationis in Ecclesia commissum poena leuiori quam morte, aut membro-rum abscissione, idest poena extraordinaria, puniend-um est.*
10. *Textus in cap. inter alia, de immunit. conciliatur cum auctoribus contraria sententia.*
11. *Viraque opinio est probabilis, posterior verò probabilior.*
12. *Delinquens in Ecclesia in dubio semper presumitur delinquere sub spe immunitatis.*
13. *Delinquens in Ecclesia defendi non debet ab ipsa, do-nec probauerit, se casu & fortuito, & non ex pro-pósito deliquisse.*

1. Sequitur tertio, quod è contra immunitate priue-tur, qui in Ecclesia mutilat, vel occidit (siue sub spe immunitatis, siue sine tali spe: item siue prae-meditatè, seu ex proposito, & non ex subita ira, & occasione, siue non prae-meditatè, seu ex proposito, sed ex subita ira, & occasione, & prouocatus, dummo-do non sit per modum defensionis cum moderamine inculpatae tutelae; quia tunc non delinquit; cum de iure naturae vim vi repellere liceat. Atque ita contra Tuschum verb. Ecclesia, conclus. 11. num. 13. & 14. Azorium 2. part. lib. 9. cap. 9. quest. 9. Farinacium in append. de immunit. cap. 16. num. 238. Gutierrez pract. qq. Civil. lib. 3. quest. 1. num. 3. & segg. Azeued. lib. 1. tit. 2. leg. 3. num. 24. & segg. Sella decis. 141. num. 8. Antoninum Dian. part. 1. tract. 1. resol. 11. & part. 6. tract. 1. resol. 7. ubi ait, sic fuisse Romae decisum anno 1639. Item contra Nouarium in summa Bullarum tit. de immunit. Eccles. num. 58. Auctorem Casuum Conscientiae Bononiae discusso- rum anno 1637. men- se Nouembri, cas. 2. fol. 94. Zambellum in Repert. Mor. vers. Ecclesia, quoad eius immunit. num. 13. Sperellum

decis. 59. num. 36. & Marium Italia de immunit. Ec-cles. lib. 1. cap. 5. §. 3. num. 1. & segg. (qui docent, quod immunitate quis priuatur solum, si sub spe immuni-tatis, vel prae-meditatè, & ex proposito; non item si ex subita ira, & occasione, & prouocatus in Eccle-sia mutilat, vel occidat, moti ex eo, quod cap. in er alia, solum delinquentes sub spe immunitatis punire velle videatur: Nonnulli impunitatem suorum excessuum per defensionem Ecclesia obtinere sperantes. Et infra: Qui nisi per Ecclesiam, ad quam confugiunt, crederent se defendi, nullatenus fuissent commissuri. Quapropter non est extendenda priuatio immunitatis ad alios, qui sine spe immunitatis, seu non prae-meditatè, vel ex proposito, sed ex subita ira, & occasione, & prouo-cati in Ecclesia delinquant) ex probabiliori sententia Doctorum (cum de decisione Romae edita, quam di-cit Diana citat. resol. 7. non constet authenticè) docent Abbas in cap. inter alia, de immunit. Eccles. numero 8. Couarru. 2. variar. cap. 20. num. 15. Nauarr. capite 25. num. 10. Suarez lib. 3. cap. 11. num. 6. in fin. Clarus pra-ct. §. fin. quest. 30. Farinac. de carceribus, quest. 28. num. 54. Layman lib. 4. tract. 9. cap. 3. num. 6. i. cregi-nus de immunitate, cap. 6. num. 15. Gambacurta lib. 5. cap. 23. Barbosa de iure Pontif. lib. 2. cap. 3. num. 104. Lezana verb. Immunitas, num. 11. Decian. lib. 6. cap. 28. num. 5. Anastas. Germon. de sacr. immunitat. lib. 3. c. 16. num. 79. Bonacina disputat. 3. questione de immunita-te 7. §. 4. num. 7. & Cutellius de immunit. Eccles. lib. 1. quest. 11.

Ratio autem (ut omittam consuetudinem, quae optima iuris interpres ita declarare videtur) est, quia esto Pontifex voluerit coercere audaciam illorum, qui ante illam constitutionem sub spe immunitatis in Ecclesia occidebant, vel mutilabant: hinc tamen non bene inferitur, quod solum illos priuet; cum generaliter sine distinctione homicidis, & mutilato-ribus in Ecclesia talem penam inferat: potuit ergo Pontifex ex causa particulari ad prohibicio-nem vniuersalem faciendam moueri, & quod de fa-cto sic motus sit, patet; quia postquam Ponti-fex retulit, aliquos sub spe immunitatis in Eccle-sia delinquere, subdit: Cum autem in eo, in quo de-linquit, puniri quis debeat, & frustra legis auxilium inuo-cet, qui committit in legem mandamus, quatenus pu-blicè nunciatis, tales non debere gaudere immunitatis priuilegio, quo faciunt se indignos: ergo decisio est ge-neralis, & fundata præcipue in ratione qua-dam communi, quod quis puniatur in eo, quo de-linquit.

Confirmatur, quia esto, Pontifex motus sit ad priuandos immunitate homicidas, & mutilatores in Ecclesia, ex eo, quod sub spe immunitatis delinque-bant illi, negari tamen non potest, quod etiam mo-neatur ex eo, quod in Ecclesiam delinquant, & sic quod frustra auxilium eius implorent, cum in eam delinquant. At quotiescumque duplex est causa mo-uens ad aliquam dispositionem faciendam, cessante una, si altera perseueret, non cessat dispositio, ut rectè notatur Couar. & Farinacius in locis supra cit. Ergo, &c.

Confirmatur secundo, quia Gregorius XIV. eo-dem modo priuat immunitate homicidas, & mutilatores in Ecclesia, ac priuat publicos latrones, via-rum grassatores, &c. ergo ad hoc, ut homicidae, & mutilatores in Ecclesia immunitate priuentur, non requiritur, quod sub spe immunitatis in Ecclesia de-linquant.

Confirmatur tertio, quia delicti excusationes quoad penam, speciem delicti quoad immunitatem, vel quoad forum, vel quoad aliud non mutant, cum hæc sint diuersa inter se, ita ut non liceat ex vno aliud inferri: siquidem aliud est, ex circumstan-

tiis delictum effici leuius, vt poena temperari debeat, & aliud est, delictum ex vna in aliam speciem transire, vel vnam qualitatem amittere, & alteram induere: quapropter in omnibus Canonum, & Legum titulis, vbi de delictis agitur, manente eadem delicti specie subiciuntur aliquae exceptiones, siue ex circumstantiis excusationes, quae quidem delictum quoad poenam alleuant, non tamen naturam mutant. Accedit, quod delictum homicidij, aut mutilationis in Ecclesia commissum, vel leuiori poena, quam morte, aut membrorum abscissione (scilicet poena extraordinaria) plectendum est, & tunc non videtur, quod Ecclesiae immunitate gaudere indigeat, argumento à contrario sensu textus in cap. inter alia, de immunit. Eccles. vel ordinariam poenam meretur, & tunc ipsi aduersarij fatentur, immunitate priuari, puta si ex proposito commissum fuerit, vel ita quod committens excusatione dignus non sit.

At quidquid sit de hoc, quod quoad vtramque partem probabile mihi videtur, etsi probabilius quoad posteriorem; illud tamen (quod & fatentur etiam Aduersarij) dicendum est, quod qui in Ecclesia delinquit, semper praesumatur in dubio sub spe immunitatis delinquere (& sic quod defendi non debeat ab Ecclesia, donec non probauerit, se casu, & fortuito, & non ex proposito deliquisse) quia contra se legem habet. Atque ita ex communi docent Azor 2. p. lib. 9. cap. 9. q. 9. Farinac in append. de immunit. c. 16. n. 241. Gutier. pract. 99. Ciuil. lib. 3. q. 1. n. 8. Bobadilla Polit. lib. 2. c. 14. n. 24. & segg. & Azcued. l. 3. n. 25. lib. 1. tit. 25.

SECTIO V.

An priuetur, qui in Ecclesia existens, sagitta occidit existentem extra Ecclesiam?

SUMMARIUM.

- 1 Existens in Ecclesia si sagitta, vel sclopo mutilet extra ipsam manentem, non priuatur immunitate.
- 2 Circumstantia quod quis in Ecclesia existens occidat hominem extra ipsam, non aggrauat notabiliter homicidij peccatum.
- 3 Poena priuationis immunitatis sunt ob actum consummatum, & non inchoatum tantum; nam si secus esset, ad perdendam immunitatem sufficeret gladij euaginato in Ecclesia.
- 4 Existens in Ecclesia, si sagitta, vel sclopo occidat hominem manentem extra, non incurrit censuram latam contra occidentem in Ecclesia.
- 5 Amplia etiam si fraude, vel dolo extractum ab Ecclesia occidas, vel mutiles; nam etiam in tali casu quis non priuatur immunitate, quia in Ecclesia non fuit data causa necessaria actionis.
- 6 Poterit tamen capi à Ministris Ecclesiasticis, et si non à laica potestate.
- 7 Actio & passio sunt idem; passio autem est in passio, & non in agente: & ideo ex Ecclesia occidens non occidit in Ecclesia manentem extra ipsum.
- 8 Idem est inchoare, ac agere, & perficere. Homicida vero qui extra Ecclesiam manentem occidit, dicitur inchoare in Ecclesia quoad dispositiones, quatenus inchoare denotat agere extra quoad substantiam homicidij.

Sequitur quartò, quod immunitate neque priuetur, qui in Ecclesia existens, sagitta, lapide, vel sclopo existentem extra Ecclesiam mutilat, vel occidit. Atque ita contra communiorem (vt fatear) sententiam Ab-

Thom. Delbene de Immunit. Eccl. Pars II.

batis in cap. fin. num. 11. de immunit. Eccles. Nauar. c. 25. n. 21. Suar. de relig. lib. 3. c. 11. n. 6. Angel. verb. Immunitas §. 23. Sylu. eod. verb. 3. n. 8. Azor. 2. p. lib. 9. c. 9. q. 14. Farinac. de carcerib. q. 28. n. 61. & in append. de immunit. cap. 16. n. 223. & consil. 214. in princip. Decian. lib. 6. c. 24. n. 7. & c. 28. n. 6. Gutier. pract. 99. ciuil. lib. 3. q. 1. n. 19. Ambrosini de immunit. c. 5. n. 7. Couar. 2. var. c. 20. n. 15. Mar. Ital. de immunit. Eccles. lib. 1. c. 5. §. 3. Layman lib. 4. tract. 9. c. 3. n. 6. Marth. de iurisdict. p. 2. c. 51. n. 26. Villagut. de extens. legum. cap. fin. n. 61. & segg. Graff. tom. 1. lib. 3. consil. vnic. n. 10. de immunit. Eccles. Duardi in Bullam Coena, lib. 2. can. 15. q. 16. n. 23. Portell. verb. Ecclesia immunitas, n. 15. Megal. in 3. part. lib. 4. cap. 2. q. 1. n. 12. Gambacurt. lib. 5. c. 24. n. 21. Sarpi de iure asylo. cap. 4. fol. 44. Villadieg. in Polit. c. 3. n. 206. Ioan. de Henia in Curia Philip. part. 3. §. 12. num. 23. Cutell. de immunit. Eccles. lib. 1. q. 9. Lezanae verb. Immunitas, n. 11. & Bobadil. lib. 2. Polit. cap. 14. n. 26. docent probabilius Nouarius in summa Bullarum, tit. de immunit. Eccles. num. 51. Bonac. disp. 3. q. 7. de immunit. punct. 4. n. 8. Diana part. 1. tract. 1. resol. 9. Ricc. part. 5. collect. 1792. Peregrin. c. 13. n. 16. & consentit Fagundez 2. praecept. lib. 4. cap. 4. n. 17. (quatenus docet, quod talis circumstantia notabiliter homicidij peccatum non aggrauet. Et probatur, quia talis reuera non mutilat, vel occidit in Ecclesia, sed ex Ecclesia: quapropter non est facienda extensio, cum simus in materia odiosa, & immunitas Ecclesiae sit fauorabilis: tum quia non consummat, sed solum inchoat mutilationem, vel occisionem in Ecclesia, poenae autem sunt ob actum consummatum, non inchoatum, vt lib. de Parliamentis, dubit. 4. sect. 19. subsect. 31, diffusè dicebamus: tum quia alioquin qui in Ecclesia ex subita ira gladium euaginat, & inimicum insecutum extra Ecclesiam occideret, etiam immunitate Ecclesiae priuaretur, quod non videtur dicendum, quamvis id dicat Azor tom. 1. lib. 9. cap. 9. q. 14.

Confirmatur: quia, vt ex communi docet Bonacina de cens. disput. 1. quest. 1. punct. 11. num. 11. si quis existens in Ecclesia, sagitta, vel sclopo occidit hominem existentem extra Ecclesiam, non incurrit censuram latam contra occidentem in Ecclesia: ergo sic, &c.

Hinc, si dolo, fraude, vel etiam vi, &c. aliquem extraxeris ab Ecclesia, & extractum occidas, vel mutiles, immunitate non priuaberis: quidquid in contrarium etiam dicant Azor in loco supr. cit. & Farinac. in append. de immunit. cap. 16. num. 232. Peregrin. de immunit. cap. 6. num. 16. (vbi citat Abbatem, Syluestrum, & Remigium Gonny) Barbosa de iur. Ecclesiast. lib. 2. cap. 3. num. 114. Duardus loc. supr. cit. Scortia in Bullar. epit. 152. theor. 385. maximè quia licet in Ecclesia dedis causam occisionis, non tamen dedisti causam occisionis necessariam, cum liberè postea occideris: ergo, &c. Vide Palaum tom. 2. tract. 11. disp. vnic. punct. 9. n. 18. Bonac. cit. disp. 3. q. 7. punct. 6. §. 2. n. 4. & Antonium Dian. part. 4. tract. 1. resol. 107. & part. 6. tract. 1. resol. 7.

Ceterum concedo, quod in tali casu capi possis ab Ecclesiasticis Ministris ob iniuriam Ecclesiae factam, vel ob sacrilegam vulnerationem in Ecclesia inchoatam, &c. sicut & capi potes ab iisdem ob alia delicta in Ecclesia perpetrata, iuxta ea, quae dicebam dub. 10. sect. 12. & docent Farinac. n. 209. & Mar. Ital. lib. 1. c. 5. §. 3. n. 53. non tamen capi poteris à laica potestate, vti ex probabiliori sententia Doctorum dicebam supra n. 1. & 2.

Obiicies: qui in Ecclesia existens sagitta, vel sclopo existentem extra Ecclesiam occidit, agit in Ecclesia: ergo occidit in Ecclesia.

Respondetur: nego antecedens, sed agit ex Ecclesia, quia ex Arist. in lib. de Predicamentis, actio, & passio sunt idem; passio autem est in passio, non in agente.

E Instabis

Instabis : inchoat in Ecclesia : ergo agit , & perficit in Ecclesia. Consequentia probatur ; quia , vt ex Suetonio , Sallustio , Virgilio , Gellio , & Calepino verb. *Committo* , probat Cutellius cit. q. 9. n. 2. idem est inchoare , ac agere , perficere.

8 Respondetur , distinguo antecedens : inchoat in Ecclesia quoad dispositiones homicidij , & sic quoad istas agit , & perficit in Ecclesia , concedo : inchoat quoad substantiam homicidij , & sic quoad istud agit , & perficit in Ecclesia , nego ; sed sic potius agit , & perficit ex Ecclesia.

Vrgebis : saltem licet occidat ex Ecclesia , occidit ex illa sub spe immunitatis : ergo adhuc immunitate Ecclesia gaudere non debet.

Respondetur : transeat antecedens : at nego consequentiam , saltem secundum opinionem probabiliorum : vide etiam sect. seq.

SECTIO VI.

An priuatur , qui occidit prope Ecclesiam , vel exiens ab Ecclesia , vel existens in sacristia , atrio , recto , monasterio , palatio , vel scalis Ecclesiae , &c.

SUMMARIUM.

- 1 Occidens , vel mutilans in locis continguis Ecclesiae , puta in sacristia , recto , atrio , & simili , gaudet immunitate , etiam si sub spe immunitatis occiderit.
- 2 Loci praedicti in fauorabilibus veniunt Ecclesia appellatione , non tamen in odiosis.
- 3 Committens tempore Iubilaei etiam sub spe absolutionis peccata reservata etiam habentia annexam censuram quamdiu durat Iubilaeum , absolui potest.
- 4 Quod in vno loco est prohibitum , censetur in alio permissum : & sic homicidium , & mutilatio in Ecclesia , & Cameterio prohibita sub pena priuationis immunitatis , censentur extra non prohibita. Reus puniri debet in loco , in quo deliquit.
- 5 Nonnulli Doctores limitant de homicidio , & mutilatione facta ex proposito prope Ecclesiam , vel Cameterium , secus si ex subita rixa , & casu contigerit.
- 6 Delinquens prope Ecclesiam censetur sub spe immunitatis delinquere , & ei incumbit onus probandi contrarium.
- 7 Ex frequenti deambulatione circa locum sacrum medietate , & immediatè post delictum , insidia , & speculatores ibi positi , & similia faciunt presumere delictum patratum sub spe immunitatis.
- 8 Delinquens in loco sacro , spectato eius delicto indignus est immunitate , secus spectata Ecclesia sanctitate.
- 9 Ecclesia non fit spelunca latronum , quia ibi delinquentes corrigi , & puniri possunt à indice Ecclesiae.
- 10 Ecclesia non dat occasionem delinquenti , sed rei eam accipiunt ab ipsa , quandoquidem non est Ecclesia imputandus abusus illuc confugientium.
- 11 Declaratio Clementis VIII. qua resoluitur delinquentes sub spe immunitatis , ea gaudere non debere , non constat authenticè.
- 12 Declaratio particularis non tollit legem universalem.
- 13 Consuetudo legitime praescripta post Bullam Gregorianam est attendenda in materia immunitatis , secus ante dictam Bullam.

Sequitur quipò , quod immunitate multò minus 1
Spiriatur , qui prope Ecclesiam , vel Cameterium , aut exiens ab Ecclesia , vel Cameterio , quin , & in sacristia , scalis , atrio , seu porticu , ostio , campanili , vel recto Ecclesiae , nedum in Monasterio , vel Palatio Episcopi , (licet eadem immunitate gaudeant hi loci , ac gaudet Ecclesia , quandoquidè etiam veniant appellatione Ecclesiae in fauorabilibus , non tamen veniunt in odiosis. Vnde si effundatur sanguis , vel semen in aliquo ipsorum locorum , non polluitur Ecclesia , vt rectè notarunt Barbosa de iur. Eccles. lib. 2. c. 3. n. 64. & segg. Carolus Maranta in controu. p. 2. respons. 36. Ant. de Marin. quotid. resol. c. 170. & Sperell. de c. 60. & 63.) mutilat , vel occidit , etiam si sub spe immunitatis ibi delinquat , sicut qui tempore Iubilaei etiam sub spe absolutionis virtute Iubilaei obtinenda peccata reservata , vel excommunicationem annexam reservatam habentia committit , absolui potest , quamdiu durat Iubilaeum , quo datur priuilegium absoluenti. Probatur ex dictis , & confirmatur , quia solum excipitur ab immunitate homicidium , & mutilatio in Ecclesia , vel Cameterio : ergo , &c. Antecedens constat ex cap. ult. de immunit. Eccles. & ex Constit. cit. Gregorij XIV. Consequentia probatur , quia in his exceptionibus , vt potè odiosis , & immunitati Ecclesiae derogantibus , non est facienda extensio ex identitate , vel maiori rationis : tum quia quod in vno loco est prohibitum , censetur in alio permissum , & sic homicidium , & mutilatio in Ecclesia , & Cameterio prohibita sub pena priuationis immunitatis , censentur extra Ecclesiam , & Cameterium sub tali pena non prohibita , sed permissa ; cum enim distinctè dicatur : In Ecclesia , vel Cameterio , virtute ponitur exclusiua , extra Ecclesiam , vel Cameterium : tum quia in eo loco quis puniri debet , in quo deliquit , sed iste non deliquit in Ecclesia , sed extra : ergo puniri debet extra , & sic non priuatur immunitate Ecclesiae , tum quia qui prope Ecclesiam delinquit sine spe immunitatis , immunitate gaudet , si confugit ad Ecclesiam : ergo immunitate etiam gaudebit si deliquerit cum spe immunitatis , quia Pontifex non respicit spem , sed qualitatem delicti , & iniuriam Ecclesiae.

Atque ita ex probabiliori etiam , si non ex communi sententia Doctorum , docent Abb. cap. inter alia , n. 18. de immunit. Eccl. Angel. verb. immunitas , §. 17. Nau. cap. 25. n. 22. Layman lib. 5. tract. 9. c. 3. n. 7. Tabien. verb. Immunitas , n. 10. Silu. n. 5. Armilla n. 12. Fagund. de praec. Eccl. tract. 2. lib. 4. cap. 8. n. 45. Peregrin. de immunit. c. 6. num. 60. Ioan. de la Cruz p. 1. praecept. 8. q. 3. arr. 2. dub. 1. concl. 1. Dian. part. 1. tract. 1. resol. 3. & 39. & p. 3. tract. 1. resol. 39. Megal. in 3. p. c. 2. q. 1. n. 17. Riccius p. 3. dec. 250. per totam , Nouarius in sum. Bull. tit. de immunit. num. 6. Filliuc. tract. 15. c. 6. n. 132. Mar. Italia lib. 1. c. 4. §. 7. n. 16. Sperellus decif. 60. & 61. Ciarlin. in controuers. forens. c. 10. n. 95. Maranta in contr. iur. p. 2. respons. 45. n. 10. & segg. Trullench. in Decalog. tom. 1. cap. 11. dub. 3. num. 13. Zambellus in reper. mor. verb. Ecclesia quoad eius immunitatem , n. 6. Suar. de relig. lib. 3. cap. 11. n. 9. Lezana verb. Immunitas , n. 11. Bonac. disp. 3. q. 7. de immunit. §. 4. n. 13. contra Hostien. in sum. de immunit. Eccl. §. in quantum , Marth. de iurisdic. p. 2. c. 5. n. 2. Gambacurt. lib. 5. c. 19. Tannerum in 2. 2. disp. 5. q. 8. dubit. 1. n. 17. Zanard. p. 1. de sacram. Poenit. cap. 18. cas. 5. Sanch. tom. 2. conf. moral. lib. 6. cap. 1. dub. 7. n. 20. Villadieg. in Polit. cap. 3. n. 206. Ambrosin. de immunit. Eccles. cap. 5. num. 4. Sanch. in selectis , disp. 44. num. 52. Barbosa in collect. lib. 3. tit. 49. cap. 10. num. 5. & tom. 2. de vniuers. iure Eccles. c. 3. n. 109. (vbi ampliatur etiam si in vna Ecclesia reus delinquens ad aliam se recipiat : quia sunt vnica Ecclesia. Sylu. verb. immunitas , 3. num. 6. Hermon. cap. 16. num. 80. Azor part. 2. lib. 9. c. 9. q. 9. vers. sed si quis , Gambacurt. lib. 5. c. 26. Correa in c. inter alia , p. 3. n. 36. & Trullench. dub. 3. n. 15.) Ioan. de Hevia part. 5. §. 12. n. 21. Alciatum de

de presumptionib. reg. 3. præsumpt. 33. n. 2. & seqq. Sarpum de iure Asylorum, cap. 5. fol. 45. Danzam in Pugna Doctorum, tom. 1. tit. de immunit. cap. 2. n. 6. Fragosum in Regim. Reipubl. Christ. part. 1. lib. 4. disp. 11. §. 2. n. 274. Couar. 2. var. cap. 20. num. 15. vers. 26. Gig. de crimine lesa Maest. rubr. qualiter, & a quibus, q. 10. n. 7. & 9. & alios plures mox infra citandos, quos refert, & sequitur Cutellius de immunitate Eccles. lib. 1. q. 3. Guazzinus in defens. reor. defens. 1. ex defectu iuris d. 19. Decian. tract. crim. lib. 6. c. 28. n. 5. & Farinac. tract. de carcerib. q. 28. n. 56. & in append. de immunit. c. 16. n. 210. Quamvis ex his nonnulli loquantur de iure communi, non attempta Constitutione Gregorij XIV. & alij (inter quos Tusch. verb. Ecclesia, concl. 11. n. 4. in fin. Guttier. præf. qq. Civil. lib. 3. q. 1. n. 15. Barboza, Decianus, Cutellius, & Farinacius in lo is supra cit. (descendendo ex parte in nostram sententiam, id limitent in homicidio, & mutilatione facta ex proposito prope Ecclesiam, vel Cameterium; secus si ex subdita rixa, & casu contigerit, quia in primo casu (inquiunt ipsi) delictum præsumitur factum sub spe immunitatis, & sic immunitate est indignum, non item in secundo. In dubio autem, an sub spe immunitatis deliquerit, qui prope Ecclesiam, vel Cameterium delictum commisit, censent cum Farinac. in append. cit. c. 16. n. 214. nonnulli Doctores mox supra citati, quod sub spe immunitatis deliquisse præsumatur, & sic quod illi incumbat onus probandi contrarium, quod si non probauerit, immunitate priuari debeat. Quamvis alij, vt Alcatus præsumpt. 33. reg. 3. & Menoch. præsumpt. 10. n. 22. lib. 9. id remittant arbitrio Iudicis, sed melius alij, vt Cutellius de immunit. Eccles. lib. 1. q. 3. n. 13. id dignoscant ex indiciis, quæ sic suadeant, v.g. frequens circa locum sacrum deambulatio, & immediate ad delictum, insidiæ & speculatores ibi positi, vel similia, &c.

7 Obiicies, qui sub spe immunitatis delinquit, vel delinquere præsumitur, indignus est priuilegio immunitatis, quando de consecrat. dist. 4. & c. illud, de clerico excomm. ministrante: ergo.

8 Respondetur, distingo antecedens: indignus est priuilegio immunitatis, si spectetur eius delictum, & persona, concedo; si spectetur loci sanctitas, nego: immunitas non conceditur ipsi propter ipsum, sed ipsi propter locum sanctum, qui est omni priuilegio dignissimus.

9 Obiicies secundò, Ecclesia fieret spelunca latronum: ergo, &c.

Respondetur: nego sequelam antecedentis, quia delinquens non delinquit in Ecclesia; tum quia quando est in Ecclesia, corrigi, & puniri potest à Iudice Ecclesiæ.

10 Instabis, saltem Ecclesia daret improbis occasionem delinquendi, contra cap. est iniusta, 24. q. 1. 4. ergo, &c.

Respondetur, nego etiam sequelam antecedentis, quia hæc non est occasio data, sed accepta, quando quidem non est Ecclesiæ imputandus abusus illuc confugientium, cum ipsa solum intendat fauere miseris, eos à pœna liberando, non autem fouere eorum iniquitatem, quæ merè per accidens sequitur.

Obiicies tertio, Clemens VIII. apud Farinac. in loc. cit. declarauit, quod qui sub spe immunitatis delinquit, vel delinquere præsumitur, immunitate non gaudet: ergo. Vide Danzam in loc. supra cit. & Barboz. de iure Eccles. lib. 2. c. 3. n. 106.

Respondetur, quod de tali declaratione non confert authenticè. Adde, quod talis declaratio, seu resolutio Clementis VIII. in casu particulari non tollit legem vniuersalem, quia ex aliquibus causis, & circumstantiis particularibus mouentibus animum suum potuit, & voluit Pontifex, vt ibi annuit, in illo casu ita determinare, quod non militat in vniuersali. Vithom. Delbene de Immunit. Eccl. Pars II.

de Genuens. in prax. cap. 94. in fin. Diana citat. resolut. 3. & Ciarlin. in Controuers. forens. c. 10. n. 93. & seq.

Instabis, saltem sic est consuetudo: ergo.

Respondetur, distingo antecedens: si loquamur de consuetudine, quæ erat ante Concilium Tridentinum, & Constitutionem Pij IV. & Gregorij XIV. transeat; at hæc fuit iam per dictum Concilium, & dictam Constitutionem Pij IV. & Gregorij XIV. reuocata, & sic nunc nihil prodest. Si loquamur de consuetudine, quæ iterum post dictam Constitutionem Gregor. XIV. legitime introducta & præscripta fuerit, videant, qui id affirmant: nam si ita est, non audeo illam damnare, iuxta ea, quæ dicebantur dub. 6.

SECTIO VII.

An priuatur, qui existens extra Ecclesiam, sagitta occidit existentem in Ecclesia?

SUMMARIUM.

- 1 Existens extra Ecclesiam, si sagitta, vel scilopo occidit manentem in Ecclesia, priuatur immunitate.
- 2 Existens extra, si occidit hominem intus manentem, consummat actum in Ecclesia.
- 3 Qui extra Ecclesiam gladium euaginat, & inimicum insecutum intra Ecclesiam occidit, priuatur immunitate, secus si vulneratus extra Ecclesiam, intret intro, & moriatur.

Sequitur sextò, quod è contra immunitate priuatur, 1 qui existens extra Ecclesiam, sagitta, lapide, vel scilopo existentem in Ecclesia mutilat, vel occidit, quia talis reuera mutilat, vel occidit in Ecclesia: tum quia 2 consummat actum in Ecclesia, tum quia qui extra Ecclesiam gladium euaginat, & inimicum insecutum intra Ecclesiam occidit, immunitate priuatur: ergo sic, 3 &c. Quamvis non idem dicendum sit, si vulneret quis existentem extra Ecclesiam, & vulneratus intret Ecclesiam, & ibi moriatur, quia tunc non est is causa mortis in Ecclesia, esto sit causa mortis vulnerati: atque ita docent Nauar. c. 25. n. 71. Couar. 2. var. c. 20. n. 15. vers. 17. Decian. lib. 6. c. 28. Layman lib. 4. tract. 9. c. 3. n. 6. Farinac. de carcerib. q. 28. n. 61. & in append. de immunit. cap. 16. n. 224. Suar. lib. 3. cap. 11. n. 7. & 8. Ambrosin. de immunit. c. 5. n. 8. Bonac. disp. 3. q. 7. §. 4. n. 7. in fin. Mar. Ital. de immunit. lib. 1. c. 5. §. 3. n. 47. Scottia-theor. 385. Riccius p. 5. collect. 1792. Portel. verb. Ecclesia immunitas, n. 15. Peregrin. de immunit. c. 13. n. 16. Megalius in 3. p. lib. 5. c. 2. q. 1. n. 13. Dian. p. 1. tract. 1. resolut. 9. Lezana verb. Immunitas, n. 11. & Bobadilla lib. 2. Polit. c. 14. n. 26. contra Henriq. lib. 4. c. 17. n. 4. in fin. Villagut. de extens. leg. cap. fin. n. 50. & seqq. & alios.

SECTIO VIII.

An priuatur, qui mandat aliquem mutilari, vel occidi in Ecclesia?

SUMMARIUM.

- 1 Mandans aliquem mutilari, vel occidi in Ecclesia non priuatur immunitate, siue mandatum detur in Ecclesia, siue extra ipsam.
- 2 Nomine mutilantis, vel occidentis non venit mandans mutilari, vel occidi, nisi in lata, & extensa significatione, quæ in materia pœnali circa immunitatis priuationem facienda non est.

E 2 3 Censura

- 3 Censura lata contra facientes non extenditur ad mandantes.
- 4 Mandans in Ecclesia aliquem mutilari existentem extra, quia tunc videtur habere reuerentiam Ecclesie, gaudet immunitate.
- 5 Qui per alium facit, per se ipsum facere videtur.
- 6 Actus tribuitur mandanti, & non exequenti.
- 7 Cuiuscunque negotij principium attenditur, & quisnam fuerit mali auctor.
- 8 Mandans videtur facere per se ipsum ex iuris interpretatione, & improprie, quod in penis locum non habet.
- 9 Qui per alium facit, per se ipsum facere videtur quoad culpam, non autem quoad penam.
- 10 Mandans, aliquem à loco sacro extrahi, contrahit excommunicationem, non autem immunitatis priuationem.
- 11 Mandans aliquem occidi, committit crimen homicidij moraliter, non autem physice.
- 12 Agentes, & consentientes pari pena puniuntur, si sic expressum sit.

Sequitur septimò, quod immunitate non priuetur qui mandat aliquem in Ecclesia mutilari, vel occidi, siue mandatum detur in Ecclesia, siue extra Ecclesiam, quia aliud est mutilari, vel occidi, aliud mutilare, vel occidere (quos duos casus excipit Constitut. Gregorij XIV.) cum sub mutilante, vel occidente non veniat mandans mutilari, vel occidi, nisi in lata, & extensa significatione, quæ in pœnalibus, & præcipue Ecclesiasticæ immunitati repugnantibus, facienda non est. Vnde censura lata contra aliquid facientes non extenditur ad mandantes, nisi exprimatur, atque ita ex probabiliori sententia DD. docent Megal. in 3. p. lib. 4. cap. 1. q. 1. n. 13. Palau. tom. 2. tract. 11. disp. 2. mic. punct. 4. n. 17. & seqq. Bonac. disp. 3. q. 7. de immunit. §. 4. n. 9. Diana part. 1. tract. 1. resol. 10. Lezana verb. Immunitas, num. 11. & aliqui alij. Quamvis contrarium doceant Layman lib. 4. tract. 9. c. 3. n. 6. Duard. in Bullam Cœne, lib. 2. c. an. 15. q. 16. n. 23. Portell. verb. Ecclesia Immunitas, n. 15. Gambacurta lib. 5. c. 25. Ioan. de Hevia in Curia Philip. part. 3. §. 12. n. 23. Barbosa de iure Eccles. lib. 2. c. 3. n. 1. & 16. Sarpus de iure Asylorum, fol. 44. & alij (vt videre est apud Abb. in cap. inter alia, n. 12. de immunit. Eccles. Nauarr. cap. 25. n. 21. & Syluest. verb. Immunitas, q. 25.) Guttier. lib. 3. qq. Civil. q. 2. Suar. lib. 3. c. 11. n. 7. & 26. Peregrin. de immunit. c. 6. n. 36. Azor 2. part. lib. 9. cap. 9. q. 14. Farinac. in append. de immunit. cap. 16. n. 230. Marth. de iurisd. part. 2. cap. 51. n. 26. Decian. lib. 6. c. 28. n. 7. Cutellius de immunit. Eccles. lib. 1. q. 10. & Mar. Ital. lib. 5. c. 5. §. 3. n. 48. & seqq. quorum tamen aliqui nobis concedunt, quod immunitate non priuetur, si quis existens in Ecclesia mandet mutilari, vel occidi aliquem extra Ecclesiam, quia tunc (vt fatentur etiam ipsi) mandans videtur habere reuerentiam Ecclesiæ, ne scilicet homicidium, vel mutilatio committatur in Ecclesia: tum quia talis casus non est casus exceptus in Constitut. Gregor. XIV. vt supra dicebamus. Vide Decianum, Peregrinum, & Farinacium vbi supra, & præterea Ambrosinum de immunit. c. 5. n. 9. & Ioan. de Vilchis de immunit. Eccles. n. 6. Quamvis & hoc ipsum etiam negent Suarez, Guttierrez, Azor, Barbosa, Layman, & Sarpus cum aliquibus Doctoribus alijs supra citatis.

5 Obiicies, qui per alium facit, per se ipsum facere censetur, reg. 72. de regul. iuris, & probatur, quia actus tribuitur mandanti, & non exequenti, l. item, §. Decurio- nes, ff. quod cuiusque vn. nom. l. vnus ex familia, §. 1. ff. de legat. 2. l. omnia, C. de veter. iur. enucl. cap. super literis, cap. cum aliquibus, de rescript. & cap. vt fama tua, in fin. de sent. excomm. tum quia cuiusque negotij principium attenditur, & quisnam fuerit mali auctor, l. nam origo, ff. quod vi, aut clam. l. si procuratorem, ff. mandati. Neque

hæc videtur extensio legis pœnalis, sed interpretatio iuxta legis dispensationem.

Respondetur, qui per alium facit, per seipsum facere censetur, proprie, seu verè, & realiter nego, improprie, seu per iuris fictionem (quæ locum in pœnis non habet, nisi ab ipso iure fiat extensio, præsertim in casu nostro, in quo Pontifex loquens de homicidio, & mutilatione tollit facultatem interpretandi, & extendendi suam Constitutionem ad alios casus in dicta Constitutione non expressos) concedo, vel dicas cum Auila de cens. part. 1. cap. 5. disp. 3. dub. 2. & alijs, quod axioma illud intelligatur quoad culpam, non autem quoad pœnam, nisi exprimatur, vt dicebam, & patet in exemplo de censuris supra allato.

Instabis primò, mandans aliquem à loco sacro extrahi, contrahit excommunicationem huius Constitutionis: ergo mandans aliquem in loco sacro occidi, contrahet priuationem immunitatis eiusdem Constitutionis.

Respondetur, nego consequentiam, quia à diuersis, & disparatis non valet illatio, l. Papinianus excul. ff. de minor. Ratio autem disparitatis constabit ex dicendis dub. 35.

Instabis secundò, verè talis committit crimen homicidij, cap. mulieres, §. ille verò, de sent. excomm. cap. si quis, 23. q. 8. & c. perniciosè, 23. de panit. dist. 1. l. vtrum, ff. ad leg. Pomp. de parricid. l. non solum, §. si mandato meo, ff. de iniur. & l. non ideo minus, C. de accusat. & ibi communiter Doctores: ergo.

Respondetur, distingo antecedens: verè talis committit crimen homicidij mortaliter, concedo; physice, nego. At occidenti physice priuatio immunitatis imposita est, non autem occidenti moraliter, vt supra dicebamus ob rationes dictas, ob quas etiam dicendum est, quod axioma illud ex Paul. ad Roman. cap. 1. agentes, & consentientes pari pena puniuntur, intelligatur, si sic expressum fuerit.

SECTIO IX.

An priuetur, qui vi, vel fraude extrahit aliquem ex Ecclesia, & extractum illum occidit extra Ecclesiam?

SVMMARIVM.

- 1 Extrahens aliquem ab Ecclesia vi, dolo, fraude, eumque extractum mutilans, vel occidens, non priuatur immunitate.
- 2 Repetuntur rationes aliàs recensite, nam etiam hic procedunt.

Sequitur octauò, quod immunitate neque priuetur, qui vi, vel dolo, vel fraude aliquem ex Ecclesia extrahit, & extractum illum mutilat, vel occidit extra Ecclesiam, idque propter easdem rationes, quæ supra sèct. 5. afferrebantur, quamvis contrarium sentiant Azor 2. part. lib. 9. q. 9. c. 14. vers. 15. Item & Farinac. in append. de immunit. c. 16. n. 232.

Neque obstat, quod talis dederit causam mutilationis, vel occisionis in Ecclesia, quia adhuc non mutilat, vel occidit in Ecclesia, neque consummat actum in Ecclesia. Adde, quod neque dedit causam mutilationis, vel occisionis in Ecclesia necessariam (sicuti qui sagitta, vel sclopo mutilat, vel occidit ex Ecclesia), sed liberam, cum liberè postea occiderit extra Ecclesiam.

SECTIO X.

An priuatur immunitate debita pro aliis delictis, qui mutilat, vel occidit in Ecclesia?

SUMMARIUM.

1. & 2. Occidens, vel mutilans in Ecclesia non priuatur immunitate debita pro aliis delictis ante, vel post commissis, scilicet non exceptis, secus si pro occasione commissa in Ecclesia talis punitus non sit.
3. & 4. Delictum commissum in Ecclesia si est Ecclesiasticum, vel à Clerico commissum, solum à Iudice Ecclesiastico potest puniri, quia in tali casu est extra iurisdictionem Iudicis secularis: si verò delictum est seculare, & à laicis commissum, datur locus prauentioni.
5. Vnum delictum sortitur vtrumque forum, & ratione persone, & ratione loci commissi delicti.
6. Delinquens si aufugiat, & citatus non compareat, pariter vterque Iudex potest procedere, sed tunc non datur prauentio, cum possessionem delinquentis requirat.

Sequitur nonò, quod immunitate debita pro aliis delictis, ante, vel post commissis (scilicet non exceptis) neque priuatur qui mutilat, vel occidit in Ecclesia; quia quod mutilatio, vel occisio in Ecclesia priuatur immunitate quoad alia delicta ante, vel post commissis non excepta, nullibi statutum in iure reperitur, & poenae ex alio capite, praesertim in praedictum immunitatis Ecclesiasticae extendendae non sunt: ergo, &c. Atque ita docent Couar. alios referens 2. var. cap. 20. n. 15. vers. 24. & Guttier. pract. qq. civil. lib. 3. q. 1. n. 18. Quamvis contrarium ex communiori (vt fatear) doceant Tusch. verb. Ecclesia, n. 11. Decian. tract. crimin. lib. 6. c. 28. n. 9. & Boërius decis. 119. n. 10. in casu tamen, quo pro mutilatione, vel pro occisione commissa in Ecclesia talis punitus non sit (quamvis non item si sit punitus) quia dum non est punitus, non est Ecclesiae factum, ac proinde ab Ecclesia non defenditur: at his tamen obstantibus, quod dixi est probabilius, et si minus commune.

Ceterum quisnam Iudex possit delictum in Ecclesia commissum punire?

3. Respondetur distinguendo; quod si delictum est Ecclesiasticum, vel à Clerico commissum, solum Iudex Ecclesiasticus possit punire, quia in tali casu delictum est extra iurisdictionem Iudicis secularis: sed si delictum est seculare, & à laico commissum, possit Iudex secularis, & Ecclesiasticus, ita vt detur locus prauentioni, quia in tali casu delictum sortitur vtrumque forum; seculare, ratione persone, & delicti; Ecclesiasticum, ratione loci sacri, in quo est commissum, & ratione immunitatis Ecclesiasticae violatae.
6. Quod si delinquens aufugerit, & citatus non compareat, vterque Iudex etiam procedere potest, quia tunc non datur prauentio, cum hæc possessionem delinquentis requirat, & sic Iudex secularis procedere poterit ad condemnandum illum in poenis debitis delicto & Iudex Ecclesiasticus in poenis, quas de iure apponere potest. Atque ita docent Tusch. verb. Ecclesia, concl. 5. n. 10. 14. & segg. & verb. Immunitas, concl. 59. n. 6. & segg. Guttier. pract. qq. civil. lib. 3. q. 1. n. 13. & 14. Franc. Leo thesaur. Ecclesiast. l. p. cap. 13. Salzed. pract. crimin. c. 87. n. 1. in addit. lit. A. Mar. Ital. de immunit. lib. 1. cap. 5. §. 3. n. 52. & 53. & Farinac. in append. de immunit. cap. ult. n. 364. & consil. 214. n. 3.

Th. Delbene de Immunit. Eccl. Pars I I.

DUBITATIO XX.

An immunitate priuatur, qui proditoriè occidit proximum suum?

SECTIO I.

Dubitationis Resolutio.

SUMMARIUM.

1. Occidens proditoriè proximum suum non gaudet immunitate.
2. Salomon Ioab ad altare confugientem impunem non reliquit, quia per insidias Abner occiderat.
3. Occisor proditoriè proximi sui est, qui illum incautum nihil sibi praeuidentem, per insidias, & industriam occidit.
4. P. assertum si cum illo amicitiam simulabat.
5. Immunitate non gaudet, qui cum, cui se socium in via adiunxerat, nulla rixa causa intercedente, occidit.
6. Nec gaudet filius occidens patrem, vel contra, si occisus mortem praeuidere non potuit.
7. An verò gaudeat falsus testis, & Iudex iniuste condemnans, remissus.

Respondetur affirmatiue, cap. 1. de homicid. ibi: Si quis per industriam occiderit proximum suum, & per insidias, ab altari meo euelles eum, vt moriatur: & citat Constit. Gregor. XIV. ibi: Aut qui proditoriè proximum suum occiderit. Quod delumptum est ex cap. 21. Exod. & exemplum habes in Salomone Rege 3. Reg. 2. qui Ioab ad altare confugientem impunem non reliquit, quia per insidias Abner occiderat, 2. Reg. 3. & Amalam, 2. Reg. 20. Vide Tusch. verb. Ecclesia, com. l. 11. n. 5. Suar. lib. 3. de reuerentia debita locis sacris, cap. 11. n. 10. & segg. Couar. lib. 1. var. cap. 20. n. 6. vers. 8. Clar. lib. 5. §. fin. q. 30. n. 9. & 11. Gomez de delictis, c. 10. Plaza lib. 1. delictorum, c. 21. Guttier. pract. qq. civil. lib. 3. q. 7. n. 52. Remig. Gonny de immunit. fallentia 13. Scortia Theor. 285. Layman lib. 4. tract. 9. c. 3. n. 8. Farinac. de carcerib. q. 28. n. 23. & in append. de immunit. cap. 9. n. 135. & Doctores alias infra citandos.

Est autem proditoriè proximi sui occisor, qui illum incautum, nihil sibi praeuidentem, per insidias, & industriam occidit, l. propter insidias, C. qui accusare non possunt, l. fin. C. de delatoribus, lib. 10. l. 4. ff. ad leg. Jul. Maiest. cap. clericus, 46. dist. cap. si cupis 16. q. 1. & docent ex communi Anton. Gom. 3. var. c. 3. de homicidio, n. 5. Farinac. locis supra cit. & q. 18. n. 76. Suar. cit. cap. 11. n. 12. & alij passim; praesertim si cum illo, non solum inimicitias non gerebat, sed etiam amicitiam, vel societatem simulabat Sanch. tom. 2. consil. moral. lib. 6. cap. 1. dub. 7. num. 26. Bonacina, Diana, & Lezana in locis infra citandis. Vide etiam quae dicuntur dub. 24. sect. 12.

Hinc sequitur, quod de immunitate non gaudeat, qui alterum, cui se tanquam socium, & amicum in via adiunxerat, nulla rixae causa interueniente occidit. Item nec filius, qui occidit patrem, vel pater, qui occidit filium, si occisus mortem praeuidere non potuit.

An autem neque gaudeat, qui falsum testimonium aduersus aliquem tulit in iudicio, ob quod iste à iudice morte damnatus est. Item neque gaudeat Iudex, qui aliquem iniusta morte damnauit? Vide infra dub. 21. sect. 7. n. 4.